

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 39.

Fylke: Vestfold

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Tjøme

Emne: Høglidsmat ved fomm. feier

Bygdelag: Krauru

Oppskr. av: Olga Krüger

Gard: Nare

(adresse): Krauru

G.nr. 29. Br.nr. 2.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

A. Tødselen.

1. Det er gammel skikk at slaktvinger og nabos skulle gå med mat til barselkonen.
2. De kom enkeltvis.
3. Nei.
4. Mannen kom første dagen med grøt.
5. Det gikk slag i slag. Flere på dagen.
6. Grøt, sago-suppe med rosiner og mandler, sjokolade og kakor (kremkaker), sukkerbrød.
7. Nei, bare en gang hver.
8. Spare rosiner til grøt og suppe.
9. Barselmat.
10. Kona gikk selv.
11. Mannen fulgte ikke med, passet ikke.
12. Slaktvingen var kaffe uten det var gutt eller pike.
13. Barselvisitt.
14. Nei.
15. Nei, men ikke så mye til ugifte.
16. Ved århundreskiftet begynte man med suppe og kaker, men ofte blomster.
- 17-18. Fruen gav til barnet før på døpsdagen.
19. Ja, bare, hvor 4 faddere og varmeste slakt er med.

20. Ja.

21. Fadderne gir barnet gave. Får da prestu ikke hadde fast løn, måtte fadderne og søster til presten. Fongen bestemte spesielt, men fadderne måtte alltid ha middag.

22. Gudmor som tar barnet, ga gjerne skje.

23. Slik er det fremdeles.

B. Fødselsdag.

24. Ikke furing or fødselsdag får barn i store liden, og ikke meget får voksne heller.

25. Nu er det furing får barn og voksne ved alle fødselsdager, særlig ved runde år.

26. Ved runde tal bli det brukt smykke, eller møder slekt og venner opp får å gratulere.

27. Nu er det alminnelig med gave, alle har noe med seg, selv om han ikke er buder.

28. Fongen spesielt rett, men kringler til kaffe.

29. Nu er det fødselsdag får sønnen til gravens med kaffe, sjokolade, bløttaker med lys og presanger i hængene, ikke minst til barn.

C. Konfirmanjor.

30. Døpsfadderne og slekt ble invitert.

31. Dette har vært i bruk ca 80 år.

32. Prest og lærer kann bli buder.

33. Fongen avdunget brukte får eller nu.

34. Det er akkurat at de buder gir gave til konfirmander, også ubudne sender mindre gave, blomster og telegrammer.

35. Ja, kringler, bløttaker.

D. Bryllup.

36. Det holdes til dels farbrorsdag nu, men det ikke annet om store liden enn at de farbror gikk på visitt til nærmeste slektinger.

38. Her holdes bryllup bare en dag, og maten er sump, fiskerett (spise - surk - fiskepudding - hummer eller rike i skjell) stek med grønnsaker - is og kransekake - bl. vin.
Fiskeretten var i eldre tid helleflynnel eller kreite, som lå i sneformen til den skulle brukes.
39. Her var ikke varst brukt sendringer, men gaver til brudefolkene.
48. Nu holdes bryllup ofte på hodel, eller man spiser middag på et av penjonatene og går hjem til kaffe og det övrigt.
49. Mange var også i byen, men de fleste kom hjem til et mindre bryllupsdag.
50. Man gir bryllups gaver i alle tilfelle.
51. Man minnes årsdagen, men fest ved sålv og gullbryllup.

E. Gravøl.

52. Før gikk en mann rundt og innbød slekt og naboer til begravelse. Deretter gikk han med lykkelinnbydelser.
53. Begravelsen var bare en dag. I mine bestefarlders begravelse var det varm frokost før de dro til kirken, middag etter kirken, så kaffe. De varmer ble til aftens også, da småråid.
54. Det ble dekket lange bord og småbord, alle satt til bords, flett oppdeltning med serviserer til og med.
55. Kei.
56. Middag.
57. Begravelsen sto alltid hjemme.
58. Fyng sendringer til fastligfolk.
62. Ved mine bestefarlders begravelse ble

det ved frokosten en varm rest (stik) og alle
slags kolde rester og pålegg. Til middagen
suppe, fisk eller fiskpudding og flere stikker.
Efter gammel Tjønneleik skulle en stik
bæst ut ubeskaret. Øl og rødvin. Desserten
var vel en eller annen pudding. Efter påkaffe
med mange slags kaker. Toddy bruktes også
til langpipvinger.

Før ca 50 år siden ble det alitt med de
store begravelse. Man gikk over til å servere
vin og kaker for liket ble satt ut, og kaffe
med småbrød og kaker efter beiteen.

63. Man kjøpte det man skulle drikke.

64. Nei

65. Nu holdes begravelse ofte på pensjonat
entw man skal ha middag eller kaffe.

66. Ved middagen.

67. Ja.

68. Før ca 70 år siden brukte man kraftig
vinbydelse, nu br man ikke drikke,
man sier fra ved d'ansmeldelsen i
avisen.

69. Min bestefarlders dødsfall ble avrettet, altså
før 60 år siden.

F. Nye fester.

70. 17 mai. Nei.

71. Mange gjør marsdagen, begynte før
ca 30 år siden.

72. Nei

73. Kaffe på sengen til mor, kaker, blomster
og gaver.

74. Bakene overtar kaker til marsdagen,
ellers baker folk bløtkaker og kringler selv.

75. Det var nok gjennom avis.